

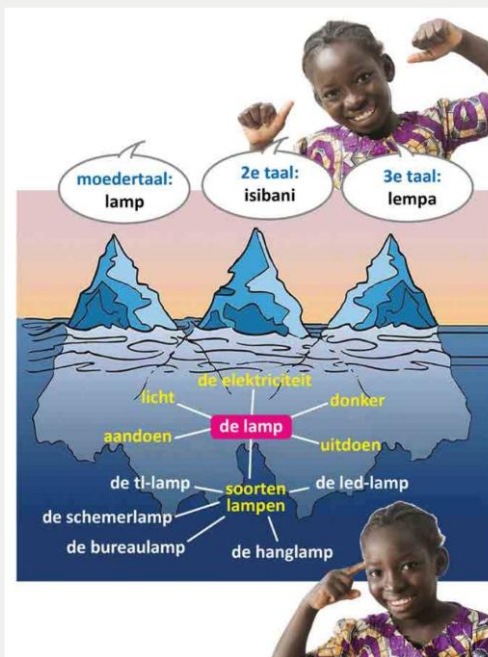
Label en concept

Label

Eenheid van taal

Concept

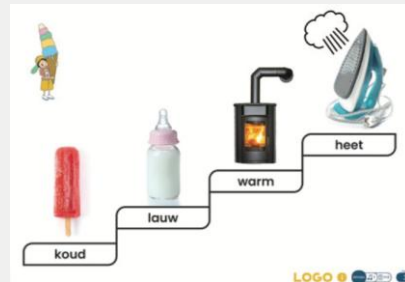
Eenheid van kennis

Woordleren labels en concepten

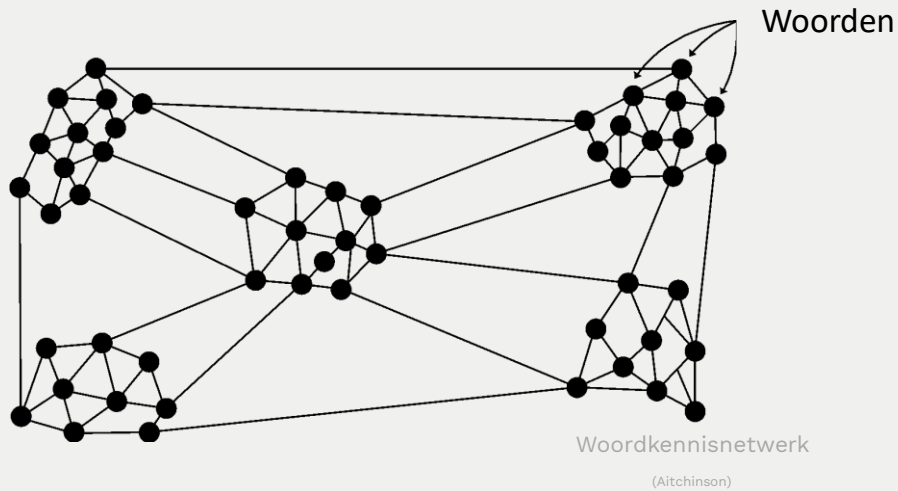

- Leerlingen leren de Nederlandse labels voor concepten die ze in hun eigen taal al kennen
- Leerlingen breiden hun conceptuele kennis uit

REZULTO

Woordkennisopbouw

REZULTO

Je leerlingen in beeld

REZULTO

Wereld vol woorden

KERN: intentioneel en incidenteel woordenschatonderwijs

DOEL: Nederlands taalvaardig worden

OPZET: uitdagend leren in betekenisvolle context

DOELGROEP: nieuwkomers van 6 t/m 12 jaar

ORGANISATIE: in stamgroep, met niveaudifferentiatie

REZULTO

Zaakvakthema's

Te land, ter zee en in de lucht

Land

- Van steen tot huis
- Van huis tot stad

Lucht

- Het weer
- In vogelvlucht

Water

- Water? Natuurlijk!

REZULTO

Algemene thema's

Wat doen mensen?

- Nyd dit måltid (Eet smakelijk!)
- Hatsjoe!
- Feest
- Boekeloeren

REZULTO

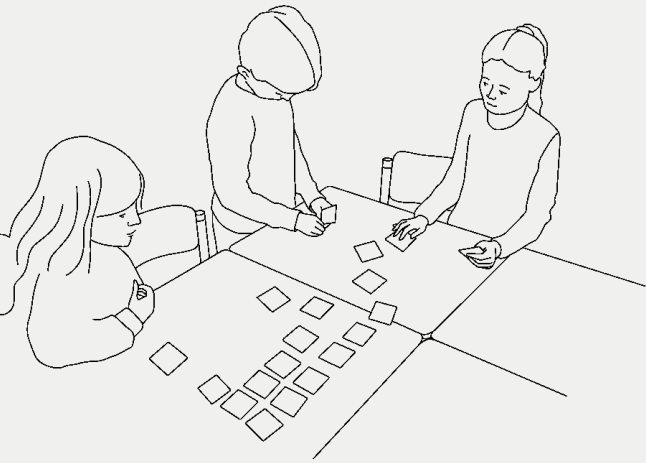
Leerkrachtkaart didactiek

Vorbewerken
Semantiseren

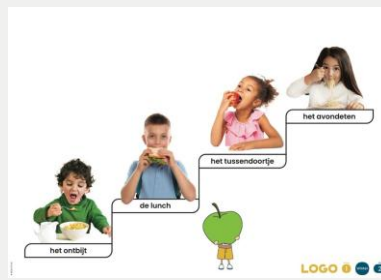
Interactieve verwerking

Consolideren
Controleren

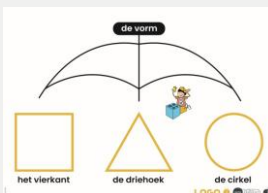
REZULTO

Woordwebben LOGO 3000

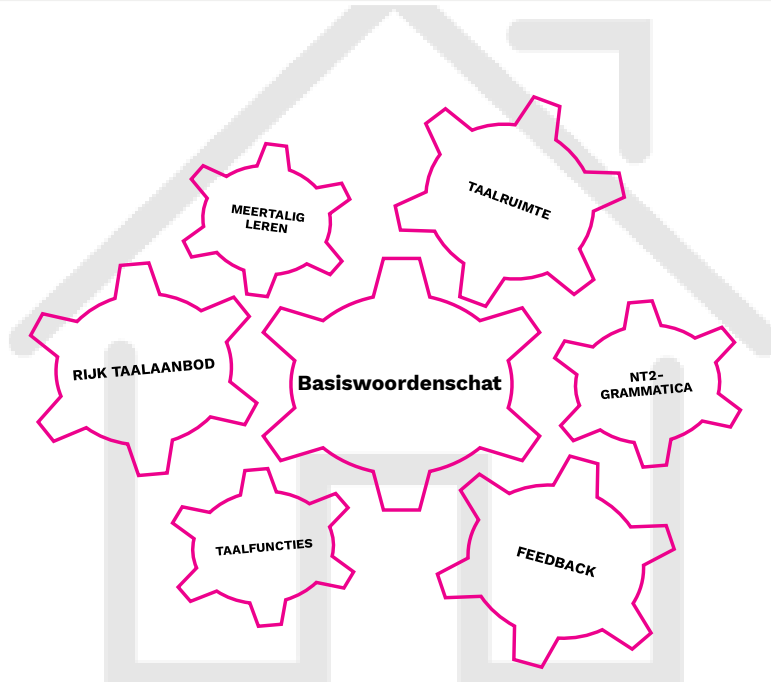

REZULTO

Woordmuur

REZULTO

REZULTO

KERNDOELEN VAN DIT THEMA

- **Nederlands - mondeling taalonderwijs, kerndoel 1**
De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.
- **Nederlands - schriftelijk taalonderwijs, kerndoel 4**
De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.
- **Nederlands - taalbeschouwing, kerndoel 12**
De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken.
- **Rekenen/wiskunde - wiskundig inzicht en handelen, kerndoel 24**
De leerlingen leren praktische en formele rekenwiskundige problemen op te lossen en redeneringen helder weer te geven.
- **Rekenen/wiskunde - getallen en bewerkingen, kerndoel 26**
De leerlingen leren structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en er in praktische situaties mee te rekenen.
- **Oriëntatie op jezelf en de wereld - natuur en techniek, kerndoel 41**
De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.

SPECIEFIEK DOELEN VAN DIT THEMA

- Leerlingen leren:**
- basiswoorden met enkele algemene schooltaalwoorden zoals *de ingrediënten, de fabriek, de machine, de producten, onderzoeken*.
 - productcategorieën: groente-, zuivel-, vlees-, brood- en fruitproducten.
 - meningen te geven over de smaak van etenswaren en gerechten.
 - dat elk land zijn specifieke producten en gerechten heeft.
 - meningen te onderzoeken door te turven.
 - de trappen van vergelijking (*dik - dikker - dikst*).
 - 'de weg van het voedsel': van koe naar melk, van pinda naar pindakaas en van plant naar groente.
 - dat het klimaat van een land bepaalt wat er verbouwd kan worden.
 - verschillende bronnen te gebruiken.
 - enkele rekenbegrippen (bv. *korting*) en omgaan met geld.
 - dat een filmpje is opgebouwd uit scènes.
- Leerlingen kunnen:**
- prijzen van producten schatten en opzoeken in folders en op internet.
 - gerechten maken met behulp van een geschreven recept of kookfilmpje.
 - samenwerken en overleggen met klasgenoten.
 - de opbouw van een verhaal met behulp van foto's zichtbaar maken.
 - een kookfilmpje maken aan de hand van een draalboek.
 - ideeën en oplossingen inbrengen in een gesprek met anderen.
 - prijzen van producten met elkaar te vergelijken.
 - onderzoekjes doen m.b.v. werkbladen.
- Afhankelijk van het niveau kunnen leerlingen:**
- prijzen van producten vergelijken.
 - recepten volgens voorbeeld uitschrijven.
 - in een atlas zoeken naar het grondgebruik van verschillende landen.
 - zelf een winkeldialoog schrijven.

KENNIS- EN VAARDIGHEIDSNIVEAUS VAN DIT THEMA

BEGRIJPEN EN ONTHOUDEN

- Leerlingen kennen eetwaar en gerechten.
- Leerlingen kennen de route van het eten: van boer tot product.
- Leerlingen weten van bepaalde gerechten welke ingrediënten erin zitten.
- Leerlingen kennen het verschil tussen melkvee en slachtvee.
- Leerlingen weten dat fabrieken en machines van grondstoffen (eet)producten maken.
- Leerlingen leren de trappen van vergelijking.

TOEPASSEN

- Leerlingen maken gerechten m.b.v. recepten.
- Leerlingen kunnen eetwaar categoriseren.
- Leerlingen maken een boodschappenlijstje en doen boodschappen.
- Leerlingen stellen vragen aan winkelpersoneel.
- Leerlingen kunnen met geld omgaan.
- Leerlingen gebruiken onderzoekresultaten om tot een conclusie te komen.
- Leerlingen kunnen een onderscheid maken tussen veeteelt en akkerbouw.

ANALYSEREN

- Leerlingen analyseren de structuur van een filmpje.
- Leerlingen vergelijken prijzen van producten.
- Leerlingen gebruiken onderzoekresultaten om tot een conclusie te komen.
- Leerlingen kunnen een onderscheid maken tussen veeteelt en akkerbouw.

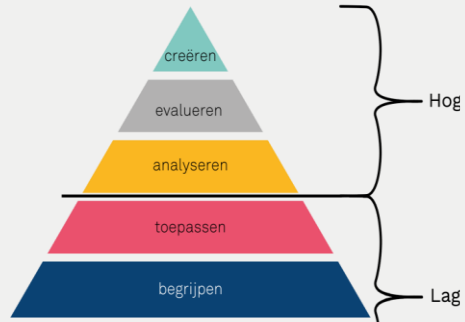
EVALUEREN

- Leerlingen vertellen wat ze van elke themaweek vonden en geven dit met concrete voorbeelden uit hun kookmap aan.
- Leerlingen evalueren hun samenwerking.

CREËREN

- Leerlingen maken gerechten: groentesoep, vlafips en pizza's.
- Leerlingen ontwerpen een eigen kookmap. Gedurende dit thema wordt de kookmap gevuld met eigen werk.
- Leerlingen tekenen een (fantasie)machine met een bijbehorend (fantasie)product.
- Leerlingen bedenken, registreren en maken in groepjes een kookvideo.
- Gevorderde leerlingen vertalen een kookfilmpje naar een geschreven en getekend recept.
- Gevorderde leerlingen spelen zelfgemaakte winkeldialogen uit.

REZULTO

WATER? NATUURLUKI (deel 1)

WEEK 1 DAG 5

Waterpret

Lesideeën

Woordaanbod

praatplaat g1-zomer-4

cluster g2-zomer-19

woord aanbieden

het zwemdiploma

woorden aanbieden

doen alsof - het voorwerp

VOORBEREIDINGEN

- Zorg voor:
 - een zwembad, twee badhanddoeken en een badpak, bikini en/of zwembroek voor bij de semantiserings.
 - vier emmers, twee grote soep- of opschepspijels, twee plastic flessen, een bal en twee handdoeken voor bij 'Waterpret'.
 - Regel zo mogelijk ook twee duikbrillen en twee paar flippers.
 - zo veel mogelijk voorwerpen die je deze week gebruikt hebt voor bij 'Doen wat ik zeg!'
 - Neem je eigen zwemdiploma mee om aan de leerlingen te laten zien (of maak er een met diplomamaker.nl).
 - Zet klaar op een paar leerlingcomputers: diplomamaker.nl (voor de differentiatie-activiteiten), eventueel met wat leuke plaatjes over zwemmen.

Waterpret op het schoolplein

- Ga met de leerlingen naar buiten. Formeer twee teams en leg voor elk team een badhanddoek, twee emmers en twee grote soepspijels klaar voor de soepelrace. Bij de start staat een emmer water, aan de overkant staat een lege emmer. De leerlingen moeten de lege emmer zo snel mogelijk vullen met de soepelrat. Ze lopen om de beurt met een handdoek om hun nek naar de overkant. Eventueel dragen ze ook flippers en een duikbril.
- Stop na 3 minuten. Welk team heeft het meeste water naar de lege emmer gebracht? Het verliezende team moet tien woorden van de woordmuur opnemen.
- Speel met twee teams flessenvoetbal. Beide teams hebben een plastic fles met water (zonder dop) als doel. Het gaat erom de fles van de tegenpartij met een bal om te schoppen. Is er een fles omgevalen, dan wordt hij zo snel mogelijk weer rechtop gezet; de teamleden moeten drie woorden van de woordmuur opnemen. Daarna kan het spel weer door. Stop na 5 minuten; welk team heeft het meeste water in zijn fles? Dat team heeft gewonnen!

LOGO-cluster aanbieden

- Laat vol trots jouw zwemdiploma's zien. Semantiseer daarna cluster **g2-zomer-19**. Leg uit dat **het diploma** dat je haalt bij zwemmen een **zwemdiploma** heet. Bespreek ook andere diploma's, zoals een verkeringsdiploma en een schooldiploma. Vraag wie al een diploma heeft.
- Geef met behulp van diplomamaker.nl stapsgewijs instructies over de manier waarop leerlingen een diploma kunnen maken (zie hierna bij Differentiatie).

Differentiatie: circuit met 3 activiteiten

Dit circuit duurt 45 minuten; 15 minuten per activiteit.

- Activiteit 1.** De leerlingen consolideren met *1000-digital*.
- Activiteit 2.** De leerlingen maken in tweetallen of diplomamaker.nl een zwemdiploma.
- Activiteit 3.** Speel samen met de leerlingen een kinspel. Leg voorwerpen van deze week onder een grote doek.

Benoem eerst alle voorwerpen, leg daarna de doek eroverheen. Geef opdrachten: 'David, pak de zwembroek'. Leer de leerlingen 'sak de...' zeggen en laat ze elkaar opdrachten geven.

De leerlingen voelen onder de doek een voorwerp; ze raden wat dit is. Pak daarna zelf een voorwerp (onder de doek) en omschrijf het. De groep raadt welk voorwerp je in je handen hebt. Laat de gevorderde leerlingen op dezelfde manier een voorwerp omschrijven.

Doe wat ik zeg!

- Herhaal met TPR-opdrachten alle concrete woorden die deze week zijn aangeboden. Doe enkele opdrachten eerst voor (modellen). Voorbeelden van opdrachten zijn:
 - 'Huo en Meryem: Pak een emmer. Loop met de emmer naar je stoel. Ga zitten.'
 - 'Rosa: Pak de bikini. Loop met de bikini naar je stoel. Ga zitten.'
 - 'Jurne, Steffi, Abdel en Floor: Pak een wasknijper. Loop met de wasknijper naar de waslijn. Bijf staan.'
- Ga door met opdrachten geven totdat alle leerlingen een voorwerp hebben. Semantiseer dan het woord **het voorwerp** op eenvoudige wijze. Zeg 'Julie hebben allemaal een voorwerp in je hand. Een voorwerp kun je vastpakken.' Ga daarna verder met een collectieve TPR-opdracht.

Bijvoorbeeld:

- 'Leg je voorwerp op de grond.'
- 'Pak je voorwerp van de grond.'
- 'Houd je voorwerp met één hand vast.'
- 'Houd je voorwerp omhoog.'
- 'Wissel met je maatje van voorwerp.'

- Herhaal 'doen alsof'. Maak met een doekje de tafel schoon en benoem dit. Doe dit daarna zonder doekje en zeg: 'Ik doe alsof ik de tafel schoonmaak.' Ga verder met de TPR-opdrachten:
 - 'Floor, hang je wasknijper op de waslijn. En nu jullie allemaal: doe alsof je een wasknijper op de waslijn hangt.'
 - 'Huo, vul de emmer met een beetje water. En doe nu allemaal alsof je een emmer vult met water.'

Afsluiting: mindmap aanvullen

- Open de mindmap op het digiboord. Vertel dat jullie vandaag wel een hele leuke functie van water gebruikt hebben: plezier met water! Vul samen de mindmap aan.
- Herhaal de woorden van het eigen cluster 'apparaten', van **p-winter-9** en **g1-zomer-5**. Haal daarna de platen van de woordmuur.

OM TE WETEN

TOTAL PHYSICAL RESPONSE (DEEL 2)

Doen leerlingen de TPR-opdrachten snel en zonder flouten, dan kan je drie kanten op:

- Geef individuele leerlingen een beurt.
- Laat leerlingen elkaar opdrachten geven.
- Maak de opdracht complexer, bijvoorbeeld op deze manier:
 - Sto op.
 - Sto op. Loop naar de kraan. (Drink een slakje water).
 - Sto samen met je maatje op. Zeg tegen elkaar: 'Heb je ook durst?' Antwoord allebei met 'Ja'. Loop samen, hand in hand, naar de kraan.

Meer lezen over TPR? Kijk op taalrekenreken.nl.

Pijlers van een lesdag

- Gezamenlijke start en afsluiting
- Kort en krachtig semantiseren van doelwoorden
- Consolideren van woorden van eerdere lesdagen
- Afwisseling van expliciete instructie en impliciet leren
- Interactie tussen leerlingen
- Interactie tussen leerkracht en (groepjes) leerlingen
- Differentiatie: aanbod op niveau

Maak keuzes in het licht van jouw doelen en leerlingen!

Lestijd:
90
minuten

Differentiatie bij intentioneel woordleren

- Differentiatie in woordselectie
- Differentiatie in beheersingsdoel (receptief of productief)
- Differentiatie in consolideren
- Differentiatie in mondeling en schriftelijk taalgebruik
- Differentiatie door middel van inzet moedertaal

Maak keuzes in het licht van jouw doelen en leerlingen!

REZULTO

Differentiatie in Wereld vol Woorden

Iedereen doet mee op zijn eigen niveau.

Afwisseling van klassikale activiteiten en activiteiten in groepjes

- Homogene groepjes: aanbod op niveau.
- Heterogene groepjes: differentiatie in rolverdeling.

Dagelijkse differentiatie-activiteit. Meestal op taalniveau, soms op cognitief niveau of interesse

3 niveaus: 1-, 2- en 3-ster activiteiten
Samenstelling van groepjes is flexibel!

Belangrijke organisatievorm: circuit

REZULTO

Opbouw in activiteiten

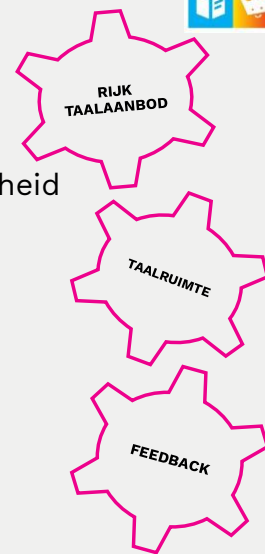
- Van receptief (passief) naar productief (actief);
- Van uitbeelden en aanwijzen naar benoemen en vertellen;
- Van losse woorden naar zinnen en gesprekken;
- Van hier en nu, naar daar en toen of later;
- Van mondeling naar schriftelijk;
- Van eigen taal als steun, naar in het Nederlands.

REZULTO

Jonge leerlingen

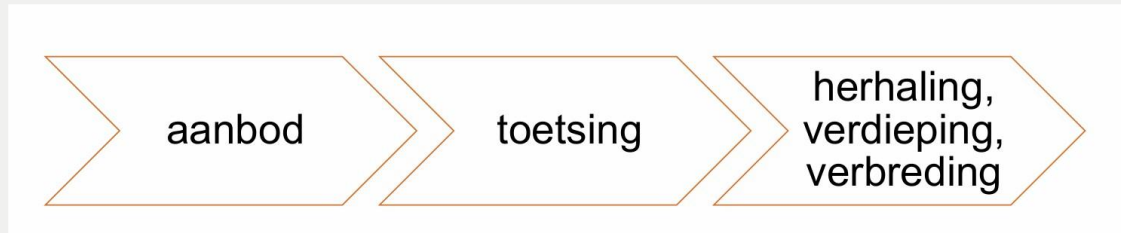

- Ruimte voor (taalstimulerend) spel
- Prentenboeken centraal
- Aandacht voor voorbereidende/beginnende geletterdheid
- Rollenspel in themahoek
- Teken - of knutselopdrachten (en daarover praten!)
- Stempelactiviteiten
- Gerichte opdracht met bouw materiaal, klei etc.
- Zoveel mogelijk in duo's/groepjes!

REZULTO

Opbouw van een thema

REZULTO

Toetsing A deel

vanaf ongeveer 3 maanden

WERELD VOEL WOORDEN

Van steen tot huis

TOETSBLAAT Deel A

1	2	3	4
5	6	7	8

Het benoemen van zelfstandige naamwoorden staat centraal.

REZULTO

Toetsing B deel

vanaf ongeveer 3 maanden

WERELD VOL WOORDEN

Van steen tot huis

TOETSBLAD
Deel B

1 **soorten kamers**

2 **soorten meubels**

3 **soorten apparaten**

4 **soorten materialen**

5 **soorten materialen**

6 **soorten materialen**

Dit deel draait om het benoemen van verschillende woordsoorten en betekenisrelaties.

REZULTO

Toetsing C deel

na zes maanden onderwijs

Praatvraag:

“Je hebt in dit thema veel Nederlandse woorden geleerd over het huis.
Vertel me eens: wat kun je me nu allemaal vertellen over jouw huis?”

Een beeld krijgen van de spreekvaardigheid van de leerling. In hoeverre neemt de leerling de aangeboden woorden mee in zijn of haar taalgebruik?

REZULTO

Volgen van ontwikkeling

- Ogen en oren open
- Observatie-instrument (bijv. taalstadia)
- Opname en analyse van spontane taalproductie

- Toetsmodule LOGO digitaal
- Toetsmodule Wereld vol Woorden (productief)
- Methodeonafhankelijke toetsen?

REZULTO

Consolideren

- Ga net zo lang door tot de kinderen het woord kennen.
- Veel, gevarieerd en speels herhalen.
- Woorden zijn zichtbaar
- Nadruk op speels inoefenen van de woorden
- Afkijken van de woordmuur mag!
- Laat de kinderen elkaar helpen
- Zet coöperatieve werkvormen in
- Kan het bewegend? DOEN!!

- Zet je oren en ogen goed open tijdens het consolideren

REZULTO

Jij bent eigenaar!

REZULTO